

2025-10-22 Nr. NV-2362

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS TAP 25-1219 TAIS 25-13175(2)		DĖL 2025 M. GEGUŽĖS 12 D. PETICIJOJE NR. PC-16 PATEIKTŲ PRAŠYMŲ IR SIŪLYMŲ NETENKINIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne	Aplinkos ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta	Svarstyti Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☒ LRV posėdis ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDIMO ESMĖ

Projektu siūloma pritarti Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisijos 2025 m. liepos 30 d. išvadai Nr. 37-9 „Dėl 2025-05-12 peticijos Nr. PC-16 dėl medžioklės taisyklių pakeitimo“ ir netenkinti 2025 m. gegužės 12 d. peticijoje Nr. PC-16 pateiktų prašymų ir siūlymų dėl medžioklės reglamentuojančių teisės aktų pakeitimo.

Pareiškėjos peticijoje teigiama, kad Aplinkos ministro 2024 m. rugpjūčio 7 d. įsakymu Nr. D1-266 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. 258 „Dėl medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Medžioklės taisyklės) ir Aplinkos ministro 2024 m. rugpjūčio 7 d. įsakymu Nr. D1-265 „Dėl kanopinių žvėrių, kurių medžioklė limituojama, sumedžiojimo per 2024–2025 metų medžioklės sezoną limitų patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas dėl limitų) iš esmės buvo legalizuotas neproporcingai didelis gyvūnų kiekio sumedžiojimas, įteisintas medžiojimas naktį su naktiniais prietaisais, pakeitimais iš esmės buvo atsižvelgta išimtinai tik į pramoginės medžioklės entuziastų interesus, pakeitimais nėra užtikrinama tinkama gyvūnų ir gamtos apsauga. **Prašoma Medžioklės taisyklių pakeitimus ir Įsakymą dėl limitų pripažinti netekusiais galios.**

Priežastys, dėl kurių Komisija siūlo netenkinti Peticijoje išdėstytų prašymų ir siūlymų, nurodytos Vyriausybės peticijų komisijos išvadoje:

➤ Pareiškėjos peticijoje teikiamas prašymas Įsakymą dėl limitų pripažinti netekusiu galios netenkinamas, nes briedžių, kuriems minėtame įsakyme nustatytas sumedžiojimo limitas 2024–2025 metų medžioklės sezonui, medžioklė baigėsi sausio 31 d., todėl šio įsakymo pripažinimas netekusiu galios neturėtų prasmės;

➤ Kanopinių žvėrių, kurių medžioklė limituojama, sumedžiojimo limitus kiekvienoje savivaldybėje nustato atitinkamos savivaldybės medžiojamųjų gyvūnų sumedžiojimo limitų nustatymo komisija, sudaryta iš Aplinkos apsaugos departamento (toliau – AAD), VĮ Valstybinių miškų urėdijos specialistų, privačių miškų ir žemės savininkų, medžiotojų klubus ir būrelius vienijančių organizacijų atstovų, todėl sumedžiojimo limitas nustatomas atsižvelgiant į įvairių visuomenės grupių interesus;

➤ Medžiojamųjų žvėrių apskaitos duomenimis, per pastaruosius 5 metus tauriųjų elnių populiacija Lietuvoje padidėjo daugiau nei 2 kartus (lyginant 2017–2018 m. ir 2023–2024 m. medžioklės sezoną). Padidėjusi tauriųjų elnių populiacija daro vis didesnę žalą miškui, žemės ūkio pasėliams, o plėšrūnų nepakanka, kad natūraliai būtų sureguliuota kanopinių žvėrių ar vidutinio dydžio plėšrūnų gausa, todėl pastarųjų poveikis ekosistemoms labai neigiamas, neleidžia pasiekti natūralių buveinių ir saugomų rūšių apsaugos tikslų;

➤ Siekiant suvaldyti afrikinio kiaulių maro plitimą, medžioklę reglamentuojančiais teisės aktais sudarytos išskirtinės sąlygos šių žvėrių medžioklei: šernų medžioklė nelimituojama, juos galima medžioti ištisus metus, leidžiama naudoti veiksmingas medžioklės priemonės, kurios yra draudžiamos medžiojant kitus kanopinius žvėris (prožektorius, pritvirtintus prie šautuvo, naktinius taikiklius). Tačiau šernų populiacija išlieka gausi;

➤ Atsisakius limituoti tauriųjų elnių medžioklę 2024–2025 m. medžioklės sezoną, šių žvėrių sumedžiojimo tendencija tebėra tokia pat kaip keletą pastarųjų metų;

➤ Leidžiami ir draudžiami medžioklėje naudoti įrankiai ir priemonės yra nustatomi Medžioklės įstatymu, todėl, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme nustatytu

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

sistemiškumo principu, aplinkos ministras negali leisti ar drausti medžioti kitokiais medžioklės įrankiais ar priemonėmis, nei nustatyta Medžioklės įstatyme;

➤ Dėl masalo naudojimo Medžioklės taisyklėse buvo padaryti tik redakcinio pobūdžio pakeitimai: sąvokoje „tykojant“ vietoj žodžių „natūralios kilmės masalu“ įrašyta „natūraliu masalu. Atkreiptas dėmesys, kad medžioklė yra laisvalaikio praleidimo būdas, kuris evoliucionuoja, nes keičiasi pati visuomenė ir medžioklės reikalavimai. Bet kokia veikla gamtoje gali turėti neigiamą poveikį gamtai, tačiau reikia atkreipti dėmesį, kiek tas poveikis gamtai yra reikšmingas.

➤ Briedžių sumedžiojimo limitavimo reikėtų taip pat atsisakyti dėl didelės administracinės naštos, kuri susidaro, kai savivaldybių komisijos turi nustatyti limitus, tada Aplinkos apsaugos departamentas turi parengti suvestines, prižiūrėti, kaip laikomasi limitų. Istorškai palaipsniui Lietuvoje atsisakoma kai kurių žvėrių medžioklės limitavimo. Medžioklės plotų naudotojams leidžiama patiems nuspręsti, kokio dydžio populiacijas jie gali išlaikyti, nes jie yra įpareigoti atlyginti žalą, kiek žvėris sunaikina ūkininkų pasėlių ar miško. Pagal Medžioklės įstatymą, kai yra nustatomas limitas ir jis išnaudojamas, žalos atlyginimo pareiga atkreinta, tuomet miško savininkai negali gauti atlyginimo už žvėrių padarytus nuostolius.

➤ Iš esmės valstybės tikslas nėra tiksliai suskaičiuoti laukinius žvėris – svarbu, kad žvėrių rūšims nekiltų pavojus išnykti, žvėrių populiacijos nedarytų pernelyg didelio neigiamo poveikio žemės ir miškų ūkio objektams ir nebūtų pažeisti gyvūnų gerovės reikalavimai.

Komisija rekomenduoja: Aplinkos ministerijai išnagrinėti galimybę įtraukti laukinių gyvūnų gerove besirūpinančių organizacijų atstovus į Medžioklės tvarkymo konsultacinę tarybą (toliau – Taryba), kurią kaip patariamąjį organą yra sudaręs aplinkos ministras ir kurioje aptariamais svarbiausi medžioklės teisinio reguliavimo tobulinimo klausimai.

Aplinkos ministerija teikime nurodo, kad Taryba sudaroma išlaikant atstovavimo balansą su medžiokle susijusioms interesų sritims. Tarybos sudėtyje yra Aplinkosaugos koalicijos, Lietuvos žaliojo aljanso, Ekosistemų apsaugos centro atstovų. Aplinkosaugos koalicijai priklauso nevyriausybinių gyvūnų apsaugos organizacija viešoji įstaiga „Tušti narvai“, gamtos apsaugos asociacija „Baltijos vilkas“ ir kitos nevyriausybinių organizacijų, kurios rūpinasi aplinkos, įskaitant laukinius gyvūnus, apsauga. Atsižvelgiant į tai, netikslinga įtraukti į Tarybą daugiau laukinių gyvūnų gerove besirūpinančių organizacijų atstovų.

TEISINIS VERTINIMAS – TEISĖS GRUPĖS PASTABOS	☐ Esminės ☐ Vertinamojo / tikslinamojo pobūdžio ☐ Redakcinio pobūdžio ir (ar) teisės technikos ☒ Pastabų nėra
PAŽYMĄ PARENGĖ	Jurgita Gaižiūnienė Ekonomikos politikos grupė, vyresnioji patarėja